

Esitykset, suositukset ja sisäiset päätökset 2009

Puheenjohtajiston hyväksymät esitykset tammi–lokakuussa 2009

Esitys 1/2009¹

Yhteispohjoismainen lajitietokanta kasvi- ja eläinlajien häviämisen pysäyttämiseksi (A 1443/miljö)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se jatkaa ja syventää luonnon tilan valvontaa koskevaa pohjoismaista tutkimus- ja hallinnointiyhteistyötä, jotta muun muassa kaikki maat pystyisivät laatimaan kansalliset punaiset kirjat ja säännöllisesti päivittämään niitä.

että se osallistuu yhteistyöhön tavoitteena kehittää taloudellisia sekä oikeudellisia työkaluja ja keinoja maiden biologisen monimuotoisuuden turvaamiseksi.

että se osallistuu yhteistyöhön tavoitteena seurata tarkasti vieraiden tuloaslajien esiintymisen kehitystä Pohjoismaissa.

että se osallistuu biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, Maailman luonnonsuojeluliiton, EU:n sekä muiden kansainvälisten foorumien puitteissa tehtävään yhteistyöhön edistääkseen osaltaan kunnianhimoisia globaaleja tavoitteita ja niihin liittyviä keinoja biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi vuoden 2010 jälkeen.

Esitys 2/2009²

Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristöpolitiikka (A 1442/miljö ja A 1446/presidiet)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se 31. joulukuuta 2009 mennessä laatii Pohjoismaiden ministerineuvoston oman kunnianhimoisen ympäristö- ja ilmastopolitiikan, johon sisältyy varain- ja energiankäyttö, jätteidenkäsittely, osto- ja hankintaperiaatteet, matkustus, sihteeristön ja laitosten toiminta ym. Ympäristö- ja ilmastotyö tulee sopeuttaa kunkin organisaation oloihin ja järjestää määrittelemällä sekä eri osa-alueiden lähtökohdat ja tavoitteet että seuranta- ja valvontamenetelmät tavoitteen saavuttamiseksi.

Esitys 3/2009³

Toimenpiteiden kehittäminen tuberkuloosin, multiresistentin tuberkuloosin sekä HIVin/AIDSin leviämisen estämiseksi Luoteis-Venäjällä (A 1465/välfärd)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se jatkaa konferenssissa "Interdepartmental Collaboration to Combat Communicable Diseases (HIV/TB) in the North-West of Russia" esiin tulevien toimenpiteiden kohdentamista ja kanavoi jatkotoimet pohjoisen ulottuvuuden sosiaali- ja terveysalan kumppanuuden ja sen alaisuudessa toimivan HIViin/AIDSiin, tuberkuloosiin ja multiresistenttiin tuberkuloosiin erikoistuneen asiantuntijaryhmän kautta.

¹ Puheenjohtajiston hyväksymä 28. tammikuuta 2009.

² Puheenjohtajiston hyväksymä 28. tammikuuta 2009.

³ Puheenjohtajiston hyväksymä 17. huhtikuuta 2009.

Esitys 4/2009 ⁴

**Itämeren tuulipuistot
(A 1456/miljö)**

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se seuraa ja tukee Itämeressä sijaitsevalle Kriegers Flak -matalikolle suunniteltavan tuulipuistohankkeen selvitystyön jatkumista.

että se – mahdollisesti yhteistyössä BASRECI:n ja Itämeren ympärysmaiden kanssa – laatii tuuliatlaksen ja tutkii mahdollisuuksia perustaa suuria tuulipuistoja sopiviin paikkoihin Itämeressä ja suunnitella niihin liittyen yhdistettyjä, yleisesti toimivia alueellisia siirtoratkaisuja.

Esitys 5/2009 ⁵

**Pohjoismaisen sähköverkon parempi korjausvalmius
(A 1457/miljö)**

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se alkaa tehdä laajaa pohjoismaista yhteistyötä Pohjoismaiden sähkösektorin valmiussuunnittelussa ja korjausvalmiudessa ja varmistaa, että valmius kytketään selkeämmin viranomaisten toimintaan ja että työlle asetetaan kansallisia tavoitteita.

Esitys 6/2009 ⁶

**Suurlähetystöjen pohjoismainen yhteistyö
(A 1448/presidiet)**

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne lisäävät sekä toimitiloja että vastuualueita koskevaa pohjoismaista yhteistyötä muissa valtioissa ja muilla mantereilla sijaitsevien diplomaatti- ja konsuliedustustojen toiminnassa.

Esitys 7/2009 ⁷

Työntekijä- ja käyttäjälähtöisen innovoinnin pohjoismainen toimintasuunnitelma osana pohjoismaista globalisaatiostrategiaa (A 1462/näring)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden ministerineuvosto keskittyy innovaatio- ja elinkeinopolitiikan vuosien 2010–2013 pohjoismaisessa toimintasuunnitelmassa seuraaviin asioihin:

- Työntekijä- ja käyttäjälähtöisen innovoinnin kokemuksia ja kehitysmahdollisuuksia koskevan vuorovaikutuksen lisääminen elinkeinoelämän, tutkijoiden, käyttäjien (kuluttajien) ja tuottajien välillä, erityisenä painopistealueena parempien hyvinvointipalvelujen sekä ilmasto- ja energiaratkaisujen kehittäminen
- Pohjoismaisen tutkimusyhteistyön tarpeiden ja mahdollisuuksien määrittäminen sekä yhteistyön toteuttaminen erityisillä työntekijä- ja käyttäjälähtöisen innovoinnin aloilla
- Työntekijä- ja käyttäjälähtöistä innovointia edistävän työpaikkakulttuurin mahdollisuuksien kehittäminen pohjoismaisilla työpaikoilla yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa

⁴ Puheenjohtajiston hyväksymä 25. kesäkuuta 2009.

⁵ Puheenjohtajiston hyväksymä 25. kesäkuuta 2009.

⁶ Puheenjohtajiston hyväksymä kirjallisen menettelyn jälkeen 23. syyskuuta 2009.

⁷ Puheenjohtajiston hyväksymä 27. lokakuuta 2009.

Pohjoismaiden neuvoston 61. istunnossa hyväksytyt suositukset

Suositus 8/2009	Ministerineuvoston vuoden 2010 toimintasuunnitelma ja budjetti (B 263/presidiet)
Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,	
1) <i>että</i> se korottaa kohdan 2-2251-2 Taide- ja kulttuuriohjelma määrärahaa 1 000 000 Tanskan kruunua.	
2) <i>että</i> se korottaa kohdan 1-2205-2 Pohjoismainen kulttuurirahasto määrärahaa 663 000 Tanskan kruunua.	
3) <i>että</i> se kohdentaa kohdan 2-2251-2 Taide- ja kulttuuriohjelma määrärahoista 500 000 Tanskan kruunua pohjoismaiseen kirjastoviikkoon.	
4) <i>että</i> se kohdentaa kohdan 1-2203-1 Käyttövarat – Kulttuuri määrärahoista 1 000 000 Tanskan kruunua Orkesteri Nordenille.	
5) <i>että</i> se kohdentaa kohdan 3-3301-1 Projektivarat – Ympäristö määrärahoista 2 000 000 Tanskan kruunua Itämeren toimintaohjelmaan (BSAP) liittyvään toimintaan.	
6) <i>että</i> se kohdentaa kohdan 2-2505-1 Käyttövarat – Koulutus ja tutkimus määrärahoista 2 000 000 Tanskan kruunua koulupudokastutkimukseen (riippuu MR-U:n 8. joulukuuta tekemästä päätöksestä).	

Suositus 9/2009	Kalakantoja suojeleva kalastus ja kalojen poisheittoa koskeva kielto (A 1471/miljö)
Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden hallituksille,	
<i>että</i> ne pyrkivät antamaan pohjoismaisen panoksen EU:n yhteisen kalastuspolitiikan uudistustyöhön edistämällä säädöksiä, jotka vahvistavat kannattavaa ja laillista kalastusta yksittäisten kalakantojen kantokyvyn pohjalta esimerkiksi vähimmäistämällä kalojen poisheittoa, lisäämällä laittoman kalastuksen valvontaa, sulkemalla kalanpoikasia sisältäviä alueita kalastukselta, turvaamalla kalastuselinkeinon kannattavuuden ja parantamalla rannikkokalastuksen toimintaedellytyksiä sekä käsittelemällä kalastushallinnon alueellistamista.	
<i>että</i> ne pyrkivät vähentämään kalojen poisheiton mahdollisimman pieneksi lakkauttamalla välittömästi EU:n epätarkoituksenmukaisen kiintiöjärjestelmän tai muuttamalla järjestelmää, joka aiheuttaa kestämatöntä resurssien ja mahdollisten elintarvikkeiden tuhlausta.	
<i>että</i> ne osana EU:n Itämeri-strategian valmistelua lopettavat heti kalojen poisheiton Itämereen.	

Suositus 10/2009	Arktisen alueen kehitystä käsittelevä kansainvälinen konferenssi (A 1459/presidiet)
Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,	
<i>että</i> se yhteistyössä Arktisen neuvoston puheenjohtajamaan kanssa sekä Pohjoismaiden ja arktisen alueen parlamentaarikkojen myötävaikutuksella järjestää kansainvälisen konferenssin arktisen alueen kehityksestä.	
Suositus 11/2009	Kansallisten väestökisterijärjestelmien koordinointi siten, että kansallista henkilötunnusta voi käyttää muissa Pohjoismaissa (A 1470/medborgar)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne huolehtivat kansallisten väestökisterijärjestelmien koordinoinnista siten, että Pohjoismaiden kansalaiset voivat käyttää kansallista henkilötunnusta rinnakkain isäntämaan henkilötunnuksen kanssa oleskellessaan väliaikaisesti toisessa Pohjoismaassa.

Suositus 12/2009 Henkilötunnuksen saaminen tilapäisen oleskelun aikana toisessa Pohjoismaassa – tunnistusjärjestelmän kehittäminen verkkokauppaa varten (A 1470/medborgar)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se tutkii mahdollisuuksia kehittää verkkokauppaa varten tunnistusjärjestelmä, jonka avulla yritykset voivat hakea henkilötunnustietoja henkilöllisyyden varmistamiseksi.

Suositus 13/2009 Pohjoismainen energia-alan toimintaohjelma 2010–2013 (B 262/miljö)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se turvaa Pohjoismaiden välisen yhteistyön etsittäessä ympäristötehokkaimpia tapoja kohdentaa maiden "kriisipaketit" kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviin aloitteisiin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä muun muassa konkreettisten ohjelmien kautta tavoitteena edistää asuntojen ja muiden rakennusten, erityisesti julkisten rakennusten energiasaneerausta.

että se toteuttaa konkreettisia yhteistyöhankkeita Pohjoismaiden pannessa täytäntöön EU:n uusiutuvan energian direktiivin ja tutkii tämän yhteydessä yhteistyömahdollisuuksia vihreän sähkösertifikaatin laatimiseksi.

että se pyrkii vahvistamaan Itämeren alueellista energiayhteistyötä Itämeren 18. parlamentaarikkokonferenssin suositusten ja niiden taustana olevan työryhmäraportin pohjalta.

että se toteuttaa ministerineuvoston ehdotuksen energia-alan toimintaohjelmaksi 2010–2013 (B 262/miljö) ottaen huomioon ne näkökohdat, jotka on esitetty Pohjoismaiden neuvoston ehdotusta koskevassa mietinnössä.

Suositus 14/2009 Pohjoismainen ympäristö- ja energia-alan osaamispankki (A 1463/näring)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että sen tulee käynnistää huippututkimusaloitteen osana täysimittainen hanke, jossa kehitetään malleja tutkimustulosten levittämiseen EU:ssa/Etassa tavoitteena luoda (vapaa) pääsy tutkimustuloksiin ja että Pohjoismaat voivat toimia EU:n/Etan edelläkävijäalueena tässä työssä.

Suositus 15/2009 Pohjoismaisen tiedotustoimiston perustaminen Valko-Venäjälle Minskiin (A 1435/presidiet)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se perustaa pohjoismaisen tiedotustoimiston Valko-Venäjälle Minskiin.

Suositus 16/2009 Pohjoismaisen puolustusyhteistyön vahvistaminen (A 1455/presidiet)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne toimivat Pohjoismaiden puolustus- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön syventämiseksi.

**Suositus 17/2009 Avaruuspoliittinen yhteistyö
(A 1464/näring)**

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se tekee aloitteen tutkimus- ja kehitystoimien sekä muiden panostusten lisäämiseksi tavoitteena parantaa pohjoisten ja arktisten alueiden ympäristö- ja luonnonvaravalvontaa. Samalla tulee arvioida nykyisen toiminnan parempaa koordinoitua.

että se arvioi mahdollisuuksia lisätä nykyisestäään valvontatietojen vaihtoa Pohjoismaiden välillä.

**Suositus 18/2009 Maahanmuutto-, turvapaikka- ja pakolaispolitiikka
(A 1479/medborgar)**

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että maahanmuutto-, turvapaikka- ja pakolaispolitiikasta tulee Pohjoismaiden ministerineuvoston virallinen yhteistyöalue. Tällöin Pohjoismaiden asianomaiset ministerit käsittelevät säännöllisesti maahanmuutto-, turvapaikka- ja pakolaispoliittisia kysymyksiä inhimillisen ja kestävän maahanmuuton tarjoamiseksi Pohjoismaihin ja Pohjoismaista muuttaville.

**Suositus 19/2009 Ihmiskaupan uhreiksi joutuvat lapset
(A 1449/medborgar)**

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se laatii pohjoismaisen toimintaohjelman tarkoituksena estää lasten joutuminen ihmiskaupan uhreiksi ja täten korostaa sen tärkeyttä, että YK:n lasten oikeuksia koskevaa yleissopimusta kunnioitetaan ja toteutetaan.

että se tekee ehdotuksia seksipalvelujen oston kysynnän vähentämiseksi.

että se tekee ehdotuksia ihmiskaupan ja lapsiin kohdistuvien väärinkäytösten estämiseksi lakimuutosten, maan rajojen ulkopuolella sovellettavien lakien ja kansainvälisen tiedonvaihdon kautta. Ehdotusten tulee torjua kaikenlaista lapsikauppaa mukaan lukien laitton adoptio, vastasyntyneiden osto ja myynti sekä elinkaupan uhriksi joutuvat lapset.

että kansalliset viranomaiset toimivat yhteistyössä alan aktiivisten kansalaisjärjestöjen, yhdistysten ja yritysten kanssa luovien ja tehokkaiden ratkaisujen löytämiseksi.

että viranomaiset kiinnittävät huomiota turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmissä tapahtuviin väärinkäytöksiin, jolloin lapset saapuvat maahan tai saavat oleskeluluvan väärennetyn henkilöllisyyden tai valheellisten syiden turvin.

että lapsen hyvinvointi on aina etusijalla, vaikka lapsi olisikin maassa laittomasti.

**Suositus 20/2009 Pohjoismaisten voimien kokoaminen huumausaineita vastaan
(A 1467/medborgar)**

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne edistävät Pohjoismaissa huumausainekaupan nollatoleranssia Pohjoismaissa, joissa poliisilla, tullilla ja viranomaisilla on eri strategioita sen toteuttamisessa.

Suositus 21/2009 Yhteispohjoismainen huumausaineiden torjuntastrategia ja alan tutkimus (A 1467/medborgar)

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se hyväksyy yhteispohjoismaisen huumausaineiden torjuntastrategian.

että se tukee ja käynnistää tutkimushankkeita tavoitteena selvittää nuorten päihteiden käytön aloittamisen taustatekijöitä.

että se sovittaa yhteen ja koordinoi kansallisia huumausaineiden käytön ennaltaehkäisy- ja hoidon toimia. Tavoitteena on kiinnittää huomiota parhaisiin käytäntöihin väärinkäyttäjien määrän vähentämiseksi mahdollisimman tehokkaasti.

Suositus 22/2009 Pohjoisia alueita koskevan ja siellä tehtävän tutkimusyhteistyön lisääminen (A 1474/kultur)

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se edistää huippuyksiköiden kaltaisia verkostomalleja ja käyttää niitä tiennäyttäjinä tavoitteena tehdä Pohjoismaista osaamisalue ja vahvistaa maidenvälistä yhteistyötä kohdentamalla hankkeita ja hanketukia tällaiseen verkostoyhteistyöhön.

että se lisää Pohjoismaiden tutkijakoulutuksiin ja apurahajärjestelmiin pohjoismaisen etusijaistuksen, jolla pyritään kehittämään ja tuomaan esiin Pohjoismaita pohjoisen ulottuvuuden olosuhteisiin erikoistuneena alueena.

että se vahvistaa pohjoisiin alueisiin keskittyviä liikkuvuusjärjestelmiä kehittääkseen Pohjolaa muiden alueiden opiskelijoiden ja tutkijoiden opiskelu- ja työkohteena ja että se ottaa huomioon mahdollisuuden käyttää Arktisen yliopiston GoNorth-aloitetta tähän tarkoitukseen.

Suositus 23/2009 Polaarimatalien pohjoismainen tutkimus (A 1472/kultur)

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että polaarimatalien syntyä ja luotettavampien säävaroitusten antamista koskevaa tutkimusta lisätään tiivistämällä Pohjoismaiden välistä yhteistyötä ilmatieteen alalla, jotta pystyttäisiin ennaltaehkäisemään onnettomuuksia alttiina olevilla alueilla.

Suositus 24/2009 Kulttuuria kouluihin (A 1469/kultur)

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden hallituksille,

että kulttuuri- ja opetusministerit hyväksyvät yhteisen julkilausuman, jonka mukaan kaikille Pohjoismaiden lapsille ja nuorille tulee tarjota mahdollisuus sekä osallistua taide- ja taitoaineiden opetukseen kouluissa että käydä taide- ja taitoaineita tarjoavia kulttuurikouluja.

että ne osoittavat varoja yhteispohjoismaiseen tutkimukseen luovia taitoja edistävien opetusmuotojen ja oppiaineiden kehittämiseksi.

että erityistä tukea tarvitseville oppilaille tarjotaan soveltuvaa taide- ja taitoaineita sisältävää opetusta.

että Pohjoismaiden opetusministerit varmistavat kaikkien taide- ja taitoaineiden, mukaan lukien tanssin ja draaman, vahvistamisen opettajankoulutuksessa.

että ne osoittavat varoja muun muassa kunnille ja muille keskeisille toimijoille suunnattuun kulttuurikoulukonseptin yhteispohjoismaiseen markkinointikampanjaan.

että ne käynnistävät 1–2 viikon oppilas- ja luokkavaihdon pilottihankkeen Pohjoismaiden välillä kielellisen ja kulttuurisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi. Hankkeen tulee edistää yhteispohjoismaisen Kulttuuria kouluihin -strategian kehittämistä siten,

että painotetaan taide- ja taitoaineiden myönteistä vaikutusta yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunteen kehittymiseen koulussa ja koulun ulkopuolella.

**Suositus 25/2009 Pienten käsityö- ja kulttuurialojen pohjoismainen yhteistyö
(A 1473/kultur)**

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden ministerineuvosto perustaa Norjan mallin mukaisen yhteispohjoismaisen tietokannan, johon Pohjoismaiden käsityöalojen kaikki edustajat eli niin käsityöläiset, opiskelijat kuin yrityksetkin voivat rekisteröityä.

että maiden asianomaiset viranomaiset turvaavat opiskelijoiden mahdollisuuden suorittaa halutessaan enimmillään kaksivuotisia opinto- tai harjoittelujaksoja toisessa Pohjoismaassa siten, että nämä säilyttävät oikeuden oman maan taloudelliseen tukeen eli opintojen rahoitukseen taksamittarijärjestelmällä ja matkatukeen.

että käynnistetään näitä aloja koskevaa velvoittavaa koulutusyhteistyötä, jossa elinkeinoelämä ja kulttuuriala ovat aktiivisina kumppaneina.

että perustetaan yhteistyöelin Spor i Norden -raportin suosituksen mukaisesti.

**Suositus 26/2009 Pohjoismaisen hammasmateriaalin koestuslaitoksen (NIOM)
muuttaminen yhteistyöelimeksi
(B 264/välfärd)**

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se muuttaa Pohjoismaisen hammasmateriaalin koestuslaitoksen (NIOM) yhteistyöelimeksi 1. tammikuuta 2010 lähtien ministerineuvoston ehdotuksessa B 264/välfärd kuvatun mukaisesti.

**Suositus 27/2009 Osallistava ja kestävä työelämä Pohjoismaissa
(A 1480/välfärd)**

Pohjoismaiden neuvosto suosittelee Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se kehittää kestävä työelämän käsitteelle mittareita, joiden avulla voidaan dokumentoida Pohjoismaiden työelämän vuosittaista kehitystä.

että se tekee aloitteen Pohjoismaiden nuorisotyöttömyyttä käsittelevän laajan moniammatillisen konferenssin järjestämiseksi. Konferenssin tarkoituksena on valottaa tekijöitä, jotka vaikeuttavat nuorten kiinnittymistä työelämään Pohjoismaissa. Konferenssista laaditaan kokemuksenvaihdon tiivistelmäraportti, joka sisältää toimenpide-ehdotuksia nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

että se lisää liikkuvuutta Pohjoismaissa panostamalla voimakkaasti rajaesteiden poistamiseen niissä tapauksissa, joissa pohjoismaalaiset haluavat työskennellä tai opiskella toisessa Pohjoismaassa, ja rajat ylittävien työpaikkojen luomiseen Pohjoismaissa.

että se tekee aloitteen, jonka pohjalta laaditaan selvitys osallistavamman työelämän kehittämistavoista. Osallistavassa työelämässä otetaan huomioon ihmiset ja heidän tarpeensa ja sopeutetaan työelämää siten, että ihmiset voivat pysyä työelämässä ja että yksilön voimavaroja kehitetään ja hyödynnetään. Selvityksessä ehdotetaan uusia toimia tavoitteena vähentää kielteistä kehitystä, jossa ihmiset päätyvät yhteisön ja työmarkkinoiden ulkopuolelle.

että se tekee aloitteen pohjoismaisen seminaarin järjestämiseksi. Seminaarissa valotetaan seuraavien tekijöiden välistä yhteyttä: väestönkehitys, työperusteisen maahanmuuton tarve, osallistava työelämä ja tarve saada ikääntyviä työntekijöitä pysymään töissä pidempään. Seminaarissa tarkastellaan myös eläkeiän nostamisen tai eläkeiän jouston lisäämisen etuja ja haittoja sosiaalisesta ja terveydellisestä näkökulmasta. Samalla otetaan huomioon mahdollinen inhimillinen ja kansantaloudellinen hyöty.

**Suositus 28/2009 Kuluttajapoliittinen verkosto
(A 1478/medborgar)**

Pohjoismaiden neuvosto suosittelee Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se perustaa pohjoismaisen verkoston, jossa on kuluttajapolitiikan alalla toimivien järjestöjen, yhdistysten, viranomaisten ja elinkeinoelämän edustajia. Verkoston tavoitteena on osallistua yhteispohjoismaisin voimin eurooppalaiseen ja kansainväliseen kuluttajapolitiikkaan, etsiä ratkaisuja kuluttajapoliittisiin rajaesteisiin, koordinoida kansallista kuluttajalainsäädäntöä ja vahvistaa oikeuksia Pohjoismaissa.

että se käynnistää kuluttajaverkostoa tukevan hankkeen, jotta verkosto voi kokoontua säännöllisesti ja järjestää konferensseja. Hanketta hallinnoi osa-aikainen projektityöntekijä, jonka toimi voidaan yhdistää joko johonkin toiseen Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön alaiseen tehtävään tai verkoston osanottajan kautta löytyvään tehtävään.

**Suositus 29/2009 Keskipohjolan liikenneinfrastruktuuri
(A 1458/näring)**

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se käynnistää selvityksen nykyisistä Keskipohjolan infrastruktuuripanostuksia koskevista aloitteista ja hankkeista mahdollisten yhteistyöalueiden tunnistamiseksi.

**Suositus 30/2009 Kulttuuriuudistuksen seuranta
(A 1481/kultur)**

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se lisää erikseen vapaaehtois- ja harrastajasektorin panostukset ja toiminnot itsenäiseksi panostusalueeksi, jolla on oma budjetti Pohjoismaiden ministerineuvoston tulevassa strategiassa ja vuosien 2010–2012 toimintasuunnitelmassa.

että se takaa kulttuuriyhteistyön jatkuvuuden ja tasapainon niin, että myös toistuville projekteille kuten teatteripäiville ja festivaaleille tai vakiintuneille kulttuurilaitoksille voidaan myöntää tukea yli kolme kertaa peräkkäin.

että se yksinkertaistaa hakuprosesseja sekä tutkii, voidaanko Pohjoismaisen kulttuuripisteen ja kulttuurirahaston tukiohjelmia koordinoida niin, että vältetään kaksinkertaisesta asiantuntijatyöstä aiheutuvia kuluja ja hakemusten kaksinkertaista hallinnointia.

että Pohjoismaiden suhteellisen vähäisillä kulttuurin avustusrahoilla todella edistetään pohjoismaisesti laajaa kulttuuriyhteistyötä niin, että painotetaan ennen kaikkea selvää pohjoismaista ulottuvuutta ja laajuutta projekteissa, joille myönnetään tukea Pohjoismaiden ministerineuvoston ohjelmien kautta.

että Pohjoismaiden taide- ja kulttuurielämä olisi pysyvämmiin edustettuna Pohjoismaisessa kulttuurifoorumissa paremman jatkuvuuden mahdollistamiseksi foorumista toiseen. Esimerkiksi neljäs- tai kolmasosa kulttuurifoorumin osallistujista voisi olla pysyviä osallistujia, ja aihekohtaisesti kutsuttavia osallistujia voitaisiin kutsua saman verran. Edustajia voidaan esimerkiksi nimetä 3–4 vuodeksi Pohjoismaiden taideneuvostosta ja muualta.

että projektituen jaossa tulee olla selkeä jaottelu toisaalta virkamiestason ja projektisihteeristöjen ja toisaalta asiantuntijoiden kulttuurisen ja riippumattoman asiantuntemuksen ja arvioinnin välillä. De to parter skal være adskilt, således at armslængdeprincippet kan opretholdes

että se käy läpi ja sopeuttaa asiantuntijaryhmät ja niiden toimintavapaudet tavoitteena varmistaa ryhmien riippumattomuus ja taiteellinen, syvä ja laaja kokoonpano ja asiantuntemus sekä avoimempi asiantuntijoiden valintaprosessi.

että pohjoismainen kulttuuriyhteistyö perustuu suurelta osin epävirallisiin verkostoihin, joita on muodostunut ajan myötä, mikä on erityisen merkittävää pohjoismaisen yhteenkuuluvuuden kannalta tulevaisuudessakin. Pohjoismaiden ministerineuvoston tukiohjelmissa tulee entistä enemmän tukea näiden verkostojen toimintaa kehittämällä ja näkyvöittämällä niitä enemmän kuin panostamalla uusiin verkostoihin.

**Suositus 31/2009 Tekijänoikeuksien suojelu Internetissä
(A 1482/kultur)**

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se selvittää tekijänoikeuksien ja elämystalouden välistä yhteyttä sekä siihen liittyen, missä määrin tekniikan kehitys vaikuttaa taiteilijoiden ja tekijänoikeusalojen arvonnousuun.

että se perustaa foorumin, joka turvaa vuoropuhelun poliitikkojen, taiteilijoiden, tuottajien, kuluttajien ja muiden tekijänoikeusalan sidosryhmien välillä, joka mahdollistaa osapuolten sopivan liiketoimintamalleista ja hallinnoivan niitä itse ja joka pyrkii turvaamaan taiteilijoiden ja tuottajien tekijänoikeuksien tehokkaan suojelun vähentämällä tekijänoikeusrikkomusten määrää Internetissä.

että se lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi käynnistää Pohjoismaiden tekijänoikeuksia ja oikeusturvaa koskevan lainsäädännön rinnakkaisen valvonnan ja seurannan EU-järjestelmän huomioon ottaen.

että se suunnittelee ja käynnistää kouluille, lapsille, nuorille ja kuluttajajärjestöille suunnattuja tiedotuskampanjoita, joissa kerrotaan tekijänoikeuksien merkityksestä ja siitä, mitä tekijänoikeuksien rikkominen aiheuttaa taiteilijoille, oikeudenhaltijoille ja yhteiskunnalle yleisesti.

että se selvittää mahdollisuuksia perustaa esimerkiksi olemassa olevan julkisen tahon kautta riippumaton kansallinen neuvosto tai elin, joka voisi kirjeitse tiedottaa tekijänoikeuksien suurrikkokjia siitä, että heidän yhteyttään on käytetty laittomaan toimintaan ja kehottaa lopettamaan toiminta (tämänkaltainen valvonta EI ole Internet-palveluntarjoajien ja teleoperaattoreiden tehtävä).

että se edellä esitetyissä että-lauseissa ottaa huomioon sen ja kunnioittaa sitä, että Internetillä on nykyään aivan keskeinen merkitys kansalaisten ja Internetin käyttäjien sananvapaudelle ja mahdollisuuksille osallistua yhteiskunnan toimintaan.

Suositus 32/2009 Tietokonepelien kehittämisen pohjoismainen tukijärjestelmä (A 1475/kultur)

Pohjoismaiden neuvosto suosittelee Pohjoismaiden hallituksille,

että ne perustavat tietokonepelien nykyisen tukijärjestelmän *Pohjoismaisen tietokonepeliohjelman* jatkoksi elokuva-alan tukijärjestelmien kaltaisen pysyvän pohjoismaisen julkisen tukijärjestelmän tietokonepelien kehittäjille.

että ne ottavat uudessa pysyvässä pohjoismaisessa tukirakenteessa huomioon nykyiset kansalliset ja EU:n tukijärjestelmät (Tanskan elokuvainstituutti, *New Media Desk*, Norjan elokuvainstituutti ja suomalainen *Neogames*) ja sisällyttävät ne uuteen rakenteeseen.

että ne määrittelevät pelien omista lähtökohdista elokuvien, television ja teatterin kaltaisiksi kulttuurituotteiksi, jotka ovat luonnollisesti ja pysyvästi osa kulttuuripolitiikkaa ja saavat kulttuuripoliittista tukea (elokuvia tuetaan pysyvästi Pohjoismaisen elokuva- ja televisiorahaston kautta).

että ne muotoilevat tietokonepelien yhteispohjoismaista kulttuuripolitiikkaa, jota voidaan yhdistää koulutukseen liittyviin ja elinkeinopoliittisiin tavoitteisiin.

että ne edistävät toisenlaisia pohjoismaisia pelejä, jotka perustuvat pohjoismaisiin/eurooppalaisiin kieliin ja kulttuuriperinteeseen ja jotka ovat vaihtoehto amerikkalaisten ja japanilaisten peli- ja konsolituottajien kaupalliselle yritystoiminnalle.

että ne edistävät pohjoismaisten pelinkehittäjien koulutustarjontaa eri puolilla Pohjoismaita.

että ne selvittävät ja koordinoivat pohjoismaista pelitutkimusta ja siihen liittyen varmistavat, että selvitetään elektronista urheilua sekä lasten ja nuorten terveitä pelitottumuksia koskevaa tietoa.

että ne käynnistävät mahdollisimman nopeasti *Pohjoismaisen tietokonepeliohjelman* johtajan/projektipäällikön toteuttaman selvityksen tavoitteena kartoittaa, hyväksyä ja sen jälkeen toteuttaa esimerkiksi Pohjoismaisen elokuva- ja televisiorahaston alaisuudessa tietokonepelien pysyviä pohjoismaisia tukijärjestelmiä, jotka etenkin takaavat kasvualustan pienille pohjoismaisille kehittäjille, jotka tarvitsevat hyväksyntää ensimmäistä tuotantoaan tai prototyyppiään varten.

Päätökset olla ryhtymättä toimenpiteisiin

- 1 Jäsenehdotus yhteispohjoismaisesta toriumvoiman tutkimus- ja kehittämispanostuksesta (A 1434/miljö) ⁸
- 2 Jäsenehdotus Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristöpolitiikan hyväksymisestä (A 1442/miljö) ⁹
- 3 Jäsenehdotus pohjoismaisesta petoeläinportaalista (A 1460/miljö) ¹⁰
- 4 Jäsenehdotus yhteispohjoismaisista sähkösertifikaattimarkkinoista (A 1461/miljö) ¹¹
- 5 Jäsenehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajuusrotaatioiden muuttamisesta (A 1468/presidiet)

⁸ Puheenjohtajiston päätös 28. tammikuuta 2009 olla ryhtymättä toimenpiteisiin

⁹ Puheenjohtajiston päätös 28. tammikuuta 2009 – Esitys 2/2009, IB 1/2009

¹⁰ Puheenjohtajiston päätös 30. syyskuuta 2009 olla ryhtymättä toimenpiteisiin

¹¹ Puheenjohtajiston päätös 30. syyskuuta 2009 olla ryhtymättä toimenpiteisiin

Sisäiset päätökset

IB 1/2009	Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristöpolitiikka (A 1442/miljö ja A 1446/presidiet)
Pohjoismaiden neuvosto päättää, <i>että</i> neuvoston johtaja sitoutuu seuraamaan esityksen 2/2009 mukaista Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristöpoliittista työtä ja samalla laatimaan vastaavan, Pohjoismaiden neuvostolle sovelletun ympäristöpolitiikan. <i>että</i> neuvoston johtaja laatii ehdotuksen hiilidioksidipäästömaksuiksi Pohjoismaiden neuvoston sihteeristön lentomatkoille 31. joulukuuta 2009 mennessä. Järjestelystä tulee tehdä taloudellinen seurausanalyysi. <i>että</i> se kehottaa Pohjoismaiden parlamentteja sekä itsehallintoalueiden lainsäädäntöelimiä maksamaan lentomatkoistaan hiilidioksidipäästömaksuja.	

IB 2/2009	Pohjoismaiden neuvoston EU-strategia (A 1438/presidiet)
Pohjoismaiden neuvosto päättää, <i>että</i> se hyväksyy Pohjoismaiden neuvoston EU-strategian.	

IB 3/2009	Pohjoismaisen yhteistyön tiiviimpi kytkeminen parlamentteihin (A 1439/presidiet)
Pohjoismaiden neuvosto päättää, <i>että</i> Pohjoismaiden neuvoston valiokunnat ja puheenjohtajisto Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden hallitusten selontekoja käsitellessään päättävät, lähetetäänkö selonteot kansallisten valtuuskuntien kautta asianomaisiin kansallisiin valiokuntiin lausuntoa varten.	

Esitykset ja suositukset kronologisessa numerojärjestyksessä

A 1435/presidiet	Jäsen ehdotus pohjoismaisen tiedotustoimiston perustamisesta Valko-Venäjälle Minskiin	Suositus 15/2009
A 1438/presidiet	Jäsen ehdotus EU:n vihreiden ja valkoisten kirjojen pohjoismaisesta tarkastelusta	IB 2/2009
A 1439/presidiet	Jäsen ehdotus pohjoismaisen yhteistyön tiiviimmästä kytkemisestä parlamentteihin	IB 3/2009
A 1442/miljö	Jäsen ehdotus Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristöpolitiikan hyväksymisestä	Esitys 2/2009 IB 1/2009
A 1443/miljö	Jäsen ehdotus yhteispohjoismaisesta lajitietokannasta kasvi- ja eläinlajien häviämisen pysäyttämiseksi	Esitys 1/2009
A 1446/presidiet	Jäsen ehdotus Pohjoismaiden neuvoston lentomatkojen päästöoikeuksien käyttöönotosta	Esitys 2/2009 IB 1/2009
A 1448/presidiet	Jäsen ehdotus suurlähetystöjen pohjoismaisesta yhteistyöstä	Esitys 6/2009
A 1449/medborgar	Jäsen ehdotus ihmiskaupan uhreiksi joutuvista lapsista	Suositus 19/2009

A 1455/presidiet	Jäsenehdotus pohjoismaisen puolustusyhteistyön vahvistamiseksi	Suositus 16/2009
A 1456/miljö	Jäsenehdotus Itämeren tuulipuistoista	Esitys 4/2009
A 1457/miljö	Jäsenehdotus pohjoismaisen sähköverkon paremmasta korjausvalmiudesta	Esitys 5/2009
A 1458/näring	Jäsenehdotus Keskipohjolan liikenneinfrastruktuurista	Suositus 29/2009
A 1459/presidiet	Jäsenehdotus arktisen alueen kehitystä käsittelevästä kansainvälisestä konferenssista	Suositus 10/2009
A 1462/näring	Jäsenehdotus työntekijä- ja käyttäjälähtöisen innovoinnin pohjoismaisesta toimintasuunnitelmasta osana pohjoismaista globalisaatiostrategiaa	Esitys 7/2009
A 1463/näring	Jäsenehdotus pohjoismaisesta ympäristö- ja energia-alan osaamispankista	Suositus 14/2009
A 1464/näring	Jäsenehdotus pohjoismaisesta avaruuspoliittisesta yhteistyöstä	Suositus 17/2009
A 1465/välfärd ¹²	Valiokuntaehdotus toimenpiteiden kehittämisestä tuberkuloosin, multiresistentin tuberkuloosin sekä HIVin/AIDSin leviämisen estämiseksi Luoteis-Venäjällä	Esitys 3/2009
A 1467/medborgar	Jäsenehdotus pohjoismaisten voimien kokoamisesta huumausaineita vastaan	Suositus 20/2009 Suositus 21/2009
A 1469/kultur	Valiokuntaehdotus Kulttuurista kouluihin	Suositus 24/2009
A 1470/medborgar	Jäsenehdotus henkilötunnuksen saamisesta tilapäisen oleskelun aikana toisessa Pohjoismaassa	Suositus 11/2009 Suositus 12/2009
A 1471/miljö	Jäsenehdotus kalakantoja suojelevasta kalastuksesta ja kalan poisheittoa koskevasta kiellosta	Suositus 9/2009
A 1472/kultur	Jäsenehdotus polaarimatalien pohjoismaisesta tutkimuksesta	Suositus 23/2009
A 1473/kultur	Valiokuntaehdotus pienten käsityö- ja kulttuurialojen pohjoismaisesta yhteistyöstä	Suositus 25/2009
A 1474/kultur	Jäsenehdotus pohjoisia alueita koskevan ja siellä tehtävän tutkimusyhteistyön lisäämisestä	Suositus 22/2009
A 1475/kultur	Valiokuntaehdotus tietokonepelien kehittämisen pohjoismaisesta tukijärjestelmästä	Suositus 32/2008
A 1478/medborgar	Valiokuntaehdotus kuluttajapoliittisesta verkostosta	Suositus 28/2009
A 1479/medborgar	Valiokuntaehdotus maahanmuutosta	Suositus 18/2009
A 1480/välfärd	Valiokuntaehdotus osallistavan ja kestäväen työelämän luomisesta Pohjoismaissa	Suositus 27/2009
A 1481/kultur	Valiokuntaehdotus kulttuuriuudistuksen seurannasta	Suositus 30/2009
A 1482/kultur	Valiokuntaehdotus tekijänoikeuksien suojelusta Internetissä	Suositus 31/2009
B 262/miljö	Ministerineuvoston ehdotus: Energia-alan toimintaohjelma 2010–2013	Suositus 13/2009

¹² Puheenjohtajiston päätös 17. huhtikuuta 2009 – Esitys 3/2009

B 263/presidiet	Ministerineuvoston ehdotus: Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintasuunnitelma ja budjetti 2010	Suositus 8/2009
B 264/välfärd	Ministerineuvoston ehdotus: Pohjoismaisen hammasmaterian koestuslaitoksen (NIOM) muuttaminen yhteistyöelimeksi 1.1.2010 lähtien	Suositus 26/2009